

کارت آموزشی برای والدین

بازی نمادین

♦ اگر آنها از قیچی، چسب، رنگ و منگنه استفاده میکنند، نظارت کافی روی آنها داشته باشید و مواظب خوردن مواد مضر یا مشکلات راههای هوایی و خفگی آنها باشید (احتمال دارد بعضی اشیاء ریز و سفت به ریه کودکان ببرد و حالت خفگی ایجاد نماید).

♦ لباس پوشیدن: لباس بزرگترها معمولاً در تن کودکان شل و ول است، وقتی که کودکان این لباس ها را جهت بازی میپوشد مواظبت از آنها در پله ها، بالا رفتن از اشیاء و روشن و خاموش کردن بخاری الزامی است.

ترجمه و تهیه و تنظیم:

دکتر سیف اله حیدر آبادی، ناهیده حسنی خیابانی، سهیلا علافی

بر گرفته از بروشور آموزشی برای والدین از مرکز ایالتی تکامل کودکان - استرالیا

کودکان بازی نمادین خود را به روش های متفاوتی مثل لباس پوشیدن، نقش بازی کردن، مهمانی چایی دادن و یا بازی با وسایل پزشکی و غیره اجرا می کنند. بازی کردن نقش های مختلف به کودکان کمک میکند که درباره نقش های اجتماعی و قوانین حاکم یاد بگیرند و آنها بدین وسیله میتوانند در یک محیط امن کارهایی سخت یا ترسناک را تمرین نمایند. بازی نمادین همچنین باعث بهبود مهارت های زبانی، برنامه ریزی از قبل، حل مشکلات و تفکر خلاق در کودکان میگردد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

مدیریت سلامت جمعیت و خانواده مرکز بهداشت استان

تبریز، خیابان شهید بهشتی (منصور سابق)، روبروی خیابان دانشسرا
کوچه میرزارضا، کوچه دوم دست چپ، مرکز جامع رشد و تکامل کودکان

تلفن: ۰۴۱۳۳۳۷۷۴۳۰

بازی نمادین و تکامل

شیر خواری

قبل از انجام بازی های خیالی ویا نمادین آنها نیاز به یادگیری درباره اشـــــــــــــــیاء وعملکرد آنها را دارند. شیرخواران نیاز به صرف زمان جهت بررسی اشیاء دارند و این کار را به وسیله به دهان گذاشتن ،بهم کوبیدن ، تکان دادن اشیا انجام میدهند. در حدود ۱۵-۱۲ ماهگی شیرخوران شروع به تقلید از شما میکنند. بازی های نمادین اولیه کوتاه بوده وكودك خودش انجام میدهد.

نویای

نوپایان عاشق کپی کردن از کارهای شما هستند و بوسیله روشهای ساده مثل نوشیدن از یک لیوان، تغذیه خرسک، یا صحبت با تلفن شما را تقلید میکنند. به کودک خود وسایل اسباب بازی بدهید تا بتواند در تمیز کردن، شستن، جارو کردن، پختن، باغبانی کردن و تعمیر کردن کمک کنند (درست مثل مادر یا پدر). بازی نمادین برای کودکان بسیار سرگرم کننده است.

کودکان کم سال

در حوالی ۳ سالگی کودکان بیشتر با بازی نمادین سرگرم میشوند. "زمان غذا خوردن" یعنی اینکه میز را باید بچینند، غذا درست کنند، غذا بکشند، بخورند و ظرفها را بشویند. آنها شاید یک کتاب را به عروسک خود نشان دهند و یا از خرسی خود پرسند "بیشتر میخوای بخوری؟". آنها میتوانند از اشیاء جایگزین در بازی خود استفاده کنند مثل از بلوک اسباب بازی بعنوان ماشین و از کلاه به جای قایق استفاده کنند. در سنین پیش دبستانی شما بیشترین بازی های نمادین را خواهید دید. کودکان میتوانند بطور همزمان چندین نقش را بازی کنند (مثلاً پدر، مادر و کودک) و ایده هایی را که در تلویزیون دیده اند مثل (سفر فضایی) بازی نمایند. داستان سرایی کودکان میتواند خیلی با تفصیل و پراز خیال بافی باشد.

شما چه کاری میتوانید بکنید

- چگونه وانمود کردن را به کودک یکساله خود نشان دهید: عروسک یا خرسی را ببوسید، بغل کنید و یا تغذیه کنید، با تلفن نمادین صحبت کنید (کنترل تلویزیون را به جای تلفن استفاده و وانمود کنید که دارید با آن صحبت میکنید)، ماشین را هل دهید و صدای ماشین در آورید، با حیوانات اسباب بازی بازی کنید و صدای حیوانات را در آورید.

♦ ادای خرید کردن، به سر کار رفتن، دکتر رفتن، سوار اتوبوس یا مترو شدن، پیک نیک رفتن و یا به مهد رفتن را در آورید. بازی نمادین میتواند در داخل یا خارج خانه بازی شود.

♦ حالت های مختلف را بازی کنید مثلاً بطور نمادین درباره خرید کردن، ساندویچ خریدن، محل کار رفتن، دکتر رفتن، سوار ماشین یا مترو شدن، پیک نیک رفتن و یا به مهد رفتن بازی کنید. بازی نمادین میتواند در داخل یا خارج خانه انجام شود.

♦ از وسایل مختلف اسباب بازی جهت بازی استفاده کنید (مثل عروسک، خرسی وسایل کشاورزی، وسایل دکتر، قطار، ماشین، تریلی، قابلہ، ماہتانبہ و گاز اسباب بازی)۔

♦ در حدود سه سالگی شما میتوانید جاننش—ینی اشیاء را به کودکان معرفی کنید. این یعنی اینکه شما میتوانید از جعبه مقوایی به جای حمام و تخت خواب عروسک او استفاده کنید. شما میتوانید از اشیاء اضافی

منزل مثل دستمال، جعبه، نی، طناب و سایر اشیاء استفاده کنید و نشان بدهید که چگونه کودکان میتوانند با آنها بازی خیالی انجام دهد (مثلاً از قاشق بعنوان آدم، کنترل TV به جای ماشین و یا بجای تلفن).

نکود کتان را تشویق نمایید که انواع مختلف بازی را انجام دهد. پسر ها شاید دوست داشته باشند مادر باشند و یا دختر ها شاید دوست داشته باشند که نقش پدر را بازی نمایند. دختر ها شاید بخواهند نقش راننده کامیون و پسر ها شاید بخواهند نقش مربی مهد کودک را بازی نمایند.

بعضی از بازی ها که میتوانید انجام دهید

- ♦ با عروسک و خرسی مهمانی چایی بگیرید . چند فنجان چایی خیالی بریزید و به کودکان نشان دهید که چگونه آن را به خرسی می نوشانید و ببینید آیا کودکان از شما تقلید میکند. از کودکان بخواهید که برای شما یک فنجان چایی (خیالی) بریزد و سپس وانمود کنید که چایی خیلی داغ است و برای سرد کردن آن را فوت کنید.

- چند بازی پشت سر هم بازی کنید. همانطور که کودک شما بزرگتر میشود سعی کنید که چند بازی را با همدیگر انجام دهید مثلاً چایی بریزد و قند یا شکر (خیالی)، اضافه کنید و چای را بنوشید و سپس لیوانها را بشویید (به صورت خیالی). اگر کودک شما نشان میدهد که در بازی های شما با آمادگی شرکت میکند، پیچیدگی بازی های خود را بیشتر افزایش دهید.

- بازی با ماسه و آب: شما میتوانید برای انسانها یا حیوانات خیالی به وسیله یک ظرف پلاستیک (ظرف ماست) یک غار و یا یک استخر خیالی درست کنید. شما میتوانید ماشین، کامیون و جاده خیالی درست کنید که در آن ماشین های شما رانده شوند. در باره این صحنه ها داستان بسازید. شما داستان را شروع کنید و ادامه آن را به کودکان بسپارید. به نوبت داستان بگویید. همیشه دنباله رو بازی کودکان باشید و سعی کنید که هدایت بازی را به آنها بسپارید.

♦ لباس پوشیدن: از ظرف بستنی یا ماست کلاه درست کنید، از جعبه دستمال کاغذی بجای کفش استفاده کنید. کودکان دوست دارند که بالاسها، کلاهها و کفشهای کهنه تان در اطراف خانه بچرخد. شما میتوانید از یک چمدان کهنه جهت نگهداری این لباس های بازی او استفاده کنید.

♦ بازی عروسکی ننماید. با استفاده از جوراب، پاکت کاغذی، قاشق چوبی و دستکش آشپزخانه شما میتوانید بازی عروسکی ننماید. یک جعبه مقوایی بزرگ را انتخاب و پنجره ای را در آن بریده و باز کنید واز آن به عنوان صحنه خیمه شب بازی و عروسک بازی استفاده کنید.

♦ با جعبه ها بازی کنید. جعبه ها میتوانند به ماشین، قطار، هواپیما، موشک و صندلی اتوبوس تبدیل گردند (خیالی) و یا میتوانند از این جعبه ها به عنوان قلعه یا اطاق گاز استفاده نمایند. نیازی نیست که این همه اجزا را روی آن نقاشی کرده یا ببرید. فقط چند خط روی آن بکشید و یا چند جا را ببرید (مثل جای پنجره، جای در). کودکان بزرگتر از درست کردن و دکور کردن این جعبه ها لذت میبرند.

